

МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить з 24 червня 1928 року

№3-4 (2967-2968)

Середа,
28 лютого 2018 року

Ціна договірна

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

Любі жінки!

Прийміть найтепліші та сердечні вітання з Міжнародним жіночим днем! 8 Березня наповнює світ зворушливими весняними квітами, добрими посмішками, щирими зізнаннями найкращим жінкам.

Ми захоплюємося вашими талантами, відповідальним ставленням до праці, умінням залишатися еталоном жіночності й краси при колосальних навантаженнях. Час змушує вас бути сильними, і ви стверджуєте стандарти професійної успішності, доводячи кожну справу до завершення, створюючи атмосферу взаєморозуміння і гармонії під дахом нашого вишу.

У нашому університеті представниці прекрасної статі мають особливий статус. Ми схилиємося перед вашою мудрістю і терпінням, дякуємо за підтримку і відданість, які допомагають нам, чоловікам, пережити будь-які труднощі та негаразди. І ми пишаємося тим, що ви показуєте високий приклад професійної етики, служіння обов'язку, вірності професії.

Від імені чоловіків університету бажаю вам міцного здоров'я, щастя, мудрості, натхнення, здійснення всіх мрій та впевненості у своїх силах. Нехай свято квітів і зізнань постійно живе у вашому серці, адже ви – наша весна!

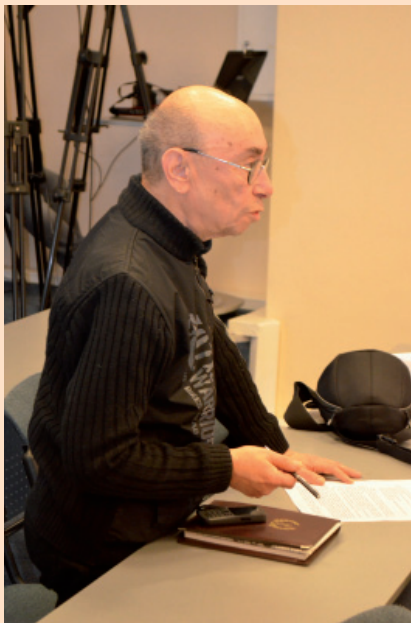
*Із щирими побажаннями,
ректор університету **Володимир Лісовий***

ОБЕРЕМО НАЙКРАЩИХ

З 1 грудня Регіональною радою Харківської області розпочато відкритий конкурсний відбір кандидатів на присудження Відзнаки за професіоналізм та милосердя «Орден Святого Пантелеймона». Нагорода була започаткована у 2009 році та присуджується медпрацівникам незалежно від їх політичних і релігійних переконань, етнічного, соціального походження та майнового стану.

Разом із тим є чіткі критерії, за якими медзаклади, лікарські та сестринські асоціації, профспілкові та всеукраїнські громадські організації, ради молодих учених висуватимуть кандидатів. Так, лікарів, медсестер, фельдшерів обиратимуть у 5 номінаціях: «Найкращий лікар», «Найкращий медичний працівник», «Новатор охорони здоров'я», «За досягнення в міжнародному співробітництві в охороні здоров'я», «Взірець служіння суспільству». Також з 2018 року введена окрема відзнака для молодих фахівців галузі.

Участь у проекті з визначення найкращих лікарів Харківщини має надзвичайно велике значення для всіх мешканців області, адже під час відбору громадськість дізнається про долю та життєвий шлях великої кількості талановитих та високопрофесійних медиків нашого регіону.

Так, зважаючи на суспільну важливість проекту, 19 лютого в прес-центрі Status Quo відбулася прес-конференція «Медичний Оскар» за професіоналізм і милосердя: яких кандидатів обере Харківщина?».

Захід відбувся за участю спікерів – ректора Харківського національного медичного університету, члена Регіональної ради

з відбору кандидатів на присудження Відзнаки «Орден Святого Пантелеймона» Володимира Лісового, голови Регіональної ради з відбору кандидатів на присудження Відзнаки, члена Національної експертної комісії з відбору кандидатів Альони Благовещенської та голови Ради молодих учених при МОЗ, ХОДА та ХНМУ, радника голови ХОДА Наталії Куфтеріної.

Під час конференції Володимир Лісовий звернув увагу на професійно-фахову направленість Відзнаки та загальні умови конкурсу, які дадуть змогу відзначити видатних учених, лікарів, суспільних діячів у галузі науки, зокрема, наша регіональна комісія зможе обрати гідних представників серед лікарів, науковців та молодих учених Харківщини.

Альона Благовещенська докладно розповіла про діяльність Регіональної ради, основні критерії щодо відбору кандидатів, а також підкреслила, що кожен спеціаліст медичної галузі може висуватися на Відзнаку.

Наталія Куфтеріна подякувала за підтримку фахового конкурсу з боку керівництва Харківської обласної державної адміністрації та стисло окреслила процедуру відбору номінантів серед молодих науковців та лікарів.

Слід зазначити, що присудження Відзнаки покладається на Поважну раду на підставі рішення Національної експертної комісії. Поважна рада України об'єднує відомих представників медичної, культурної, громадської спільноти, політикуму, міжнародного співтовариства, духовенства, які є визнаними авторитетами українського суспільства. Рішення щодо присудження Відзнаки приймається не пізніше 9 серпня – Дня Святого великомученика і цілителя Пантелеймона.

Упевнені, що духовність, порядність, милосердя, професійність та відданість справі є невід'ємними рисами кожного справжнього медичного працівника. У свою чергу, Поважна комісія зможе обрати найкращих, а представники Харківщини неодмінно стануть переможцями й в національному відборі.

Контактна інформація:

Офіційний сайт проекту –
<http://orden-panteleimon.com.ua>

Офіційна сторінка Регіональної ради у Facebook
<https://www.facebook.com/OrdenPanteleimonKharkiv/>

Електронна адреса Регіональної ради –
orden.panteleimon.kharkiv@gmail.com

Матеріал підготувала
Вікторія Захаревич

З ПРИЗНАЧЕННЯМ
НОВУ РАДНИЦЮ ГОЛОВИ ХОДА!

19 січня 2018 року за розпорядженням голови Харківської обласної державної адміністрації Юлії Світличної призначено нову радницю очільника ХОДА з питань гендерної рівності та антидискримінації Юлію Сєдую – кандидата соціологічних наук, доцента кафедри філософії Харківського національного медичного університету.

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

«МИ ГОТОВІ СПІВПРАЦЮВАТИ З УСІХ ПИТАНЬ...»

23 лютого відбувся візит Повноважного Міністра при Посольстві Королівства Марокко в Україні пана Ахмеда Балафрежа до Харківського національного медичного університету.

Повноважний Міністр зустрівся з проректором з наукової роботи Валерієм М'ясоєдовим, начальником відділу міжнародних зв'язків Анжелю Стасак, директором Навчально-наукового інституту з підготовки іноземних громадян Дмитром Маракушиним та деканом VI факультету Вадимом Сінайко.

Валерій М'ясоєдов привітав гостя у стінах нашого вишу, представив загальну інформацію про університет, навів історичні віхи його становлення, а також ознайомив з організацією навчального процесу, зокрема роботою деканатів з підготовки іноземних студентів. «Наш ВНЗ – один із провідних в Україні вищих медичних навчальних закладів, не тільки тому, що він належить до сімки національних вишів, а статус національного – це перш за все визнання навчальних і наукових досягнень, а також вагомих здобутків на міжнародному рівні. Так, нещодавно наш університет тримав пальму першості серед всіх ВНЗ країни за кількістю іноземних студентів. Ми вдячні вашому візиту, це свідчення уваги з боку уряду, Королівства Марокко, і ми готові плідно співпрацювати з усіх питань і проблем, які перед нами постануть».

Пан Ахмед Балафреж у свою чергу висловив зацікавленість у двосторонньому співробітництві й вирішенні актуальних проблем, тому що наше спільне завдання полягає в тому, що випускник ХНМУ після навчання має продовжити свою успішну лікарську діяльність у себе на батьківщині, а для цього у медичному виші створено належні умови.

Під час зустрічі були обговорені питання співробітництва, пов'язані з навчанням громадян Марокко в нашому університеті та можливістю розширення двосторонніх зв'язків у галузі міжнародних відносин. До дискусії активно долучилися Дмитро Маракушин та Вадим Сінайко, які озвучили проблеми, що виникають у марокканських студентів під час навчання у ХНМУ. Валерій М'ясоєдов підкреслив, що такі проблеми – інтернаціональні та характерні не тільки для студентів із Марокко, і закликав спільними зусиллями удосконалювати умови та процес навчання іноземних громадян, зокрема марокканських.

Почесний гість відвідав музей історії ХНМУ та залишив запис у книзі відгуків, подякувавши за цікавий і змістовний екскурс в минуле нашого славетного навчального закладу.

За матеріалами відділу міжнародних зв'язків

СПІВРОБІТНИКАМИ ХНМУ ОДЕРЖАНО

Патенти на Винаходи

1. Спосіб прогнозування рівня секреторного імуноглобуліну А в слині дітей, хворих на бронхіальну астму. Автори: **Л.С. Кривенко, Р.С. Назарян.**

2. Спосіб забарвлення гістологічних препаратів нервової тканини. Автори: **А.О. Терещенко, Д.М. Шиян, Л.К. Коробова, М.А. Лютенко.**

Патенти на Корисні моделі

1. Спосіб лікування ідіопатичного пролапсу мітрального клапана у осіб молодого віку з клінічними ознаками вегетативної дисфункції. Автори: **О.М. Біловол, В.А. Капустник, І.І. Князькова, О.І. Циганков, В.В. Мазій.**

ОЗНАЙОМЧА ЕКСКУРСІЯ

ВІДЧУТИ СЕБЕ МЕДИЧНИМ ПРАЦІВНИКОМ

21 лютого на базі симуляційного центру Навчально-науково-го інституту якості освіти відбулася ознайомча екскурсія для учнів Харківського спеціального навчально-виховного комплексу з метою популяризації медичних знань, проведення адаптації та соціалізації дітей з обмеженими можливостями (вадами слуху).

До екскурсії долучилися школярі 11–12 класів та викладачі, а ознайомив їх із симуляційними фантомами студент II медичного факультету Олексій Обихвіст, який володіє мовою жестів.

Під час заходу кожен школяр мав змогу власноруч відпрацювати прийоми серцево-легеневої реанімації, внутрішньом'язових і внутрішньовенних ін'єкцій, накладання швів та на деякий час відчувати себе медичним працівником.

У подальшому робота з дітьми із особливими потребами буде розширена, для проведення занять у якості волонтерів будуть залучені студенти нашого вишу. Також планується встановити зв'язки з відповідними організаціями, що опікуються людьми з обмеженими можливостями.

Людмила Сичова, завідувач навчальної лабораторії моніторингу та систем управління якістю освіти

2. Спосіб лікування артеріальної гіпертензії у осіб молодого віку з підвищеною артеріальною ригідністю. Автори: **О.М. Біловол, В.А. Капустник, І.І. Князькова, А.В. Жадан, А.О. Несен.**

3. Спосіб прогнозування розвитку ортостатичної гіпотензії у молодих чоловіків з артеріальною гіпертензією на фоні антигіпертензивної терапії. Автори: **О.М. Біловол, В.В. М'ясоєдов, І.І. Князькова, А.О. Несен, О.І. Циганков, І.А. Валентінова.**

4. Спосіб комплексного лікування хворих на шизофренію. Автори: **Г.М. Кожина, К.О. Зеленська, О.О. Кришталь, С. Хмайн.**

5. Спосіб інтенсивної терапії в післяопераційному періоді. Автори: **К.Ю. Шарлай, А.А. Хижняк, Ю.В. Волкова, О.В. Кудінова.**

Анна Голданська, керівник служби інтелектуальної власності

СТАЖУВАННЯ ЗА КОРДОНОМ

ПЛІДНА СПІВПРАЦЯ ДВОХ ВИШІВ

У рамках реалізації Меморандуму про взаєморозуміння між двома університетами – Харківським національним медичним університетом та Тегеранським університетом медичних наук (ТУМН) Ісламської Республіки Іран делегація науковців нашого вишу пройшла стажування на кафедрах та в клініках Тегеранського університету.

Співробітники кафедри біологічної хімії Оксана Наконечна та Антон Ткаченко працювали на кафедрі клінічної біохімії, ознайомилися з тематикою наукових робіт викладачів кафедри, доповіли результати власних наукових досліджень, відвідали лабораторії наукових дослідницьких центрів «Ендокринології та метаболізму» і «Протеоміки та метаболоміки», а також клінічні лабораторії й Дитячий медичний центр.

Педіатри Наталія Макєєва й Вікторія Клименко ознайомилися з роботою Дитячого медичного центру та Дослідницьких центрів, а саме: пульмонології та бронхоскопії, дитячої урології та регенеративної медицини, астми, алергії та імунології, імунодефіцитів, онкології, генетики, трансплантації кісткового мозку. Також вони оглянули найбільш тяжких пацієнтів у відділеннях і обговорили алгоритми діагностики та лікування розповсюджених хвороб дитячого віку.

Епідеміолог Тетяна Чумаченко працювала в *Imam Khomeini Hospital*, де відвідала кафедру інфекційних хвороб, Центр боротьби з ВІЛ/СНІД, інфекційні відділення; знайомилася з роботою факультету громадського здоров'я (*Public Health School*), який є найстарішим в університеті; перебувала на кафедрі мікробіології та біологічної хімії, вивчала організацію й проведення інфекційного контролю в клініках і дослідницьких центрах ТУМН. Гінеколог Ірина Муризіна вивчала досвід іранських колег у Центрі репродуктивної, перинатальної медицини та жіночих хвороб.

Пропонуємо вашій увазі враження науковців нашого вишу, що пройшли стажування на базі Тегеранського університету медичних наук.

МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО
В РАМКАХ МЕМОРАНДУМА

Во время стажировки у сотрудников нашего университета была возможность ознакомиться со структурой, особенностями педагогического процесса и научно-исследовательской деятельности Тегеранского университета медицинских наук.

и акушерско-гинекологическом центре.

«Институт эндокринологии и метаболизма» включает 3 научно-исследовательских института и 13 центров. Особый интерес представляет недавно открытый центр метаболомики и протеомики. Центр оснащен современным оборудованием, в частности,

аминокислотными анализаторами и tandemным масс-спектрометром, позволяющим определять большое количество метаболитов. Помимо научно-исследовательской работы, прибор используется в практической медицине для диагностики наследственных нарушений обмена.

Во время работы в подразделениях ТУМН преподаватели нашего вуза выступали с научными докладами, освещали основные направления работы кафедр и их научные достижения, обсуждали возможные области сотрудничества.

В последний день пребывания в Тегеране сотрудники ХНМУ посетили офис USERN, пообщались с его основателем и президентом профессором Нима Резаи, выступили перед Студенческим обществом. Наши сотрудники рассказали об Украине, Харькове – современном центре науки и образования, о Харьковском национальном медицинском университете, являющимся лидером медицинского образования в стране, и с удовольствием выслушали студентов ТУМН, проходивших практику в нашем вузе.

Оксана Наконечная,
заведующая кафедрой биохимии, профессор

ІРАНСЬКІ ГІНЕКОЛОГИ – ЧУДОВИЙ
ВЗІРЕЦЬ ЛІКАРІВ СУЧАСНОГО РІВНЯ

Якщо ви раптово опинилися в помешканні, де серед найсучаснішої медичної апаратури вправно порятує вас зі своїми справами виключно жінки, одягнені в хеджаб та скромне охайне вбрання, яке нагадує вам одяг жінок Середнього Сходу, а єдині чоловіки, яких ви тут можете помітити, – це ті, що тільки зараз з'явилися на цей світ, відкиньте думку, що ви перебуваєте на знімальному майданчику, де декорації до футурологічної саги помилково використовуються для «Тисячі та однієї ночі». Це – *Mohebbe Yas Hospital* – центр репродуктивної, перинатальної медицини та жіночих хвороб Тегеранського університету медичних наук, що розташований в самому центрі Тегерану.

Надавати гінекологічну допомогу в Ірані дозволено лише жінкам, і вони цілком виправдовують цю довіру, незважаючи на навантаження, яке важко уявити: протягом чотирьох років резидентури молоді лікарі практично мешкають у клініці, витримуючи графік

з 15 нічними змінами та нелімітованою денною роботою в підрозділах, яка починається о 5.30 ранку. Результат такого важкого тренінгу – зонайвищий рівень кваліфікації, володіння технікою найскладніших маніпуляцій, відпрацьований до дрібних деталей алгоритм дії відповідно до ситуації, усвідомлення на молекулярному рівні сучасних уявлень про етіопатогенез, допитливий і гострий ум науковця. Ось такі вони – іранські жінки-гінекологи!

Якщо цей образ не повною мірою відповідає вашій уяві про жінок Сходу, то в чому вони незмінно зберігають традиції їхнього культурного спадку, так це в гостинності й чемному ставленні до гостей. Незважаючи на шалений темп роботи, вони приділятимуть вам максимум уваги, без поспіху покажуть і розкажуть усе, поділяться досвідом, пригостять найсмачнішими східними стравами... Узагалі, коли починаєш описувати враження від іранських гінекологів, на думку спадають епітети виключно з префіксом «най». Вони – чудовий взірець для використання їхнього здобутку в наданні медичної освіти та підготовці лікарів сучасного рівня. До речі, хеджаб вельми зручний та практичний в операційній та пологовому блоці.

Я вважаю, що налагодження співробітництва з Тегеранським університетом медичних наук надає нам великі можливості не тільки в сприйнятті досвіду ТУМН у наданні медичної освіти, але й розкриває для нас культурний код спільноти, яка декілька століть тому була джерелом розвитку наук, зокрема медицини, та дотепер утримує високий стандарт якості надання медичної допомоги, гідний нащадків Авіценни. Хочу висловити слова щирої вдячності за шанс отримати безцінний досвід і знайти проекти для співробітництва з іранськими колегами.

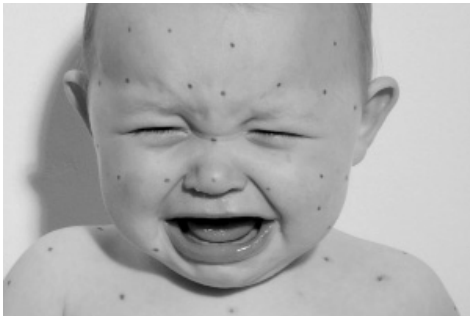
Ірина Муризіна, асистент кафедри акушерства і гінекології № 1

ПРОФІЛАКТИКА КОРУ

До початку XX століття кір був однією з найчастіших дитячих інфекційних хвороб з важким перебігом і летальністю до 40% серед дітей до трьох років. При занесенні кору на ізольовані території (Фарерські острови, Фіджі) хворіло до 80% населення. Завдяки впровадженню вакцинації в 1916–1921 рр. Ніколем (Ch. Nikolle), Консейлом (E. Conseil) і Дерквітцем (R. Deckwitz) у більшості країн різко знизилася і навіть була ліквідована захворюваність. За даними ВООЗ, у світі щорічно реєструється до 30 млн випадків кору, близько 50 тис. осіб помирають.

Основні принципи ліквідації кору: досягнення і підтримка високого (до 95%) рівня охоплення населення вакцинацією (КПК) і ефективний епідеміологічний нагляд. Джерелом інфекції є тільки хвора людина з останніх днів інкубаційного періоду, в катаральному періоді хвороби, значно менше – в перші 4 дні періоду висипання. При виникненні корової пневмонії цей термін може по-

довжуватися до 10–12 днів від початку хвороби. Передається кір повітряно-краплинним шляхом. Завдяки високій заразливості вірусу кору інфікування можливо навіть при швидкоплинному контакті з джерелом інфекції.

Інкубаційний період складає 9–17 днів. Захворювання починається гостро з симптомів інтоксикації, високої температури, одночасно з'являються катаральні явища. З 2–3-го дня хвороби кашель стає грубим, з'являється гіперемія кон'юнктив, на слизовій оболонці рота – плями Філатова-Копліка: дуже дрібні білуваті плями. Далі з підвищенням температури тіла з'являється висип, спочатку на обличчі і за вухами, потім поширюється на шию, груди і все тіло. Висип плямисто-папульозний, елементи великі. У дорослих і підлітків кір протікає тяжче, із великою кількістю ускладнень.

Сприйнятливими до кору вважають осіб, що не хворіли на кір і не вакциновані, а також якщо інфекційний і вакцинальний анамнез невідомий. Основа профілактики кору – вакцинація вакциною КПК, яка планово проводиться у віці 12 міс з ревакцинацією у 6 років. Поствакцинальний імунітет формується у 95–97%, термін його захисної дії складає в середньому 14 років.

Комплекс протиепідемічних і профілактичних заходів включає також раннє виявлення хворих та їх ізоляцію. Проводиться екстрена профілактика протикоровим імуноглобуліном осіб, які контактували з хворим на кір і не мають імунітету.

Хворого на кір госпіталізують за клінічними й епідеміологічними показниками, зокрема, коли він мешкає в гуртожитку або в оточенні є невакциновані діти. Термін ізоляції хворого – 5 днів з моменту появи висипу, а за наявності пневмонії він збільшується до 10 днів.

Дмитро Кацапов,
доцент кафедри інфекційних хвороб

ЖИВАЯ ПАМ'ЯТЬ ІСТОРІИ (к 50-літтю музею історії ХНМУ)

ТОРЖЕСТВО МЕДИЦИНЫ

Експозиція музею історії отражає історическіє періоди в розвитку Харьковского національного медіцинського університету от его создания как медіцинського факультета Императорского Харьковского университета в 1804 г. по настоящее время. Стационарная экспозиция музея насчитывает 1 026 экспонатов. Представляем вашему вниманию отдельные фотографии, посвященные XIX веку.

Афиша художественного вечера, нарисованная Н.С. Бокариусом

Из книги отзывов

«Будущее невозможно без прошлого! Огромное спасибо за то, что существует такое место, где можно получить буквально вдохновение. Каждый человек, вошедший в историю Университета – Велик. И осознание того, что эти люди – твои предшественники, возбуждает не просто Огромное желание учиться и совершать пусть маленькие, но подвиги, а быть частью этой истории, ее опорой и звеном!».

Спасибо Вам огромное!!!
Студенты I курса 11 гр., 2013 г.

Ф.М. Опенховский и П.И. Шатилов (сидят слева и справа возле стола) с врачами в терапевтической клинике

А.Г. Подрез (сидит 2-й слева) и Ф.А. Патенко (сидит 3-й слева) с друзьями

НАШИ ВЫПУСКНИКИ

20 ЛЕТ СПУСТЯ

Прямо как у Дюма.

В 1997 году я впервые прилетел в Украину, в город Харьков. 20 лет в жизни мира – это маленькая капелька в моем родном Индийском океане, а человек за это время может достичь многого. За эти такие короткие и такие длинные годы моей жизни я тринадцать лет жил в Харькове. Был студентом подготовительного факультета, шесть лет учился на медицинском факультете ХНМУ, затем в интернатуре, в аспирантуре, защитил кандидатскую диссертацию, стал кардиологом. Моя мечта сбылась – я лечу жителей моих многочисленных островов.

За эти годы я получил большой опыт, знания от учителей харьковской медицинской школы. Спасибо всем, кто помогал мне в достижении этой цели, особенно профессорам Павлу Григорьевичу Кравчуну и Владимиру Даниловичу Бабаджану, которые помогли мне в написании диссертации, всем врачам и медицинским сестрам, которые поддерживали меня во всем.

Я твердо знал, каким специалистом хочу стать, поэтому постоянно принимал участие в ночных дежурствах в инфарктном и кардиологическом отделениях, перенимая опыт у старших опытных коллег. Потом мне стали доверять и самостоятельные ночные дежурства. Я научился чувствовать ответственность за доверенных мне пациентов.

Во время стажировки в Индии я освоил методы оперативной кардиологии и думаю, что, когда больница, в которой я сейчас работаю, будет полностью сдана в эксплуатацию, я смогу оперировать на сердце.

На родине я уже занимаю должность начмеда в большой клинике на острове Хулхумале. Мне предложили должность главного врача, но я отказался, потому что не хочу быть только администратором, мне нравится заниматься лечебной работой, я очень люблю своих пациентов и хочу им помогать.

Заканчивается строительство шестиэтажного здания больницы, оно скоро будет открыто, оборудование уже завезено.

За эти двадцать лет я дважды стал папой: подрастает дочь Сафья, которая родилась в Харькове, ей уже 14 лет, она учится в десятом классе и тоже хочет стать врачом. Есть у меня сын Мусаб, ему недавно исполнилось шесть лет. Это моя надежда и самое большое счастье. Он мечтает стать летчиком или астронавтом.

Я помню, что мужчина должен совершить за свою жизнь. Я уже сделал почти все за эти двадцать лет, но останавливаться на достигнутом еще рано. Я хочу еще поработать для своей родины – Мальдивской республики, такой красивой и необыкновенной.

Муса Маник Ибрагим, Мальдивы, остров Хулхумале

ПРОГРАМА ОБМІНУ СТУДЕНТІВ

РОЗШИРЮЄМО
ГОРИЗОНТИ НАВЧАННЯ

У 2017 році студентка II медичного факультету нашого університету Анастасія Зубкович отримала перемогу серед тисяч заявок у конкурсному відборі програми GLOBALUgrad з обміну для студентів вищих навчальних закладів за підтримки Державного департаменту США. Уперше за всі роки існування цієї програми для участі в ній було обрано студента-медика з України.

Протягом семестру Анастасія навчалася в університеті Нью-Мексико Хайлендс (New Mexico Highlands University), що розташований на мальовничому гірському плато в місті Лас Вегас. Кожен американський студент, крім теоретичної частини, мав виконати наукову роботу. Проходячи курс молекулярної та клітинної біології в лабораторії Ivan Hilton Center for science technology, наша студентка отримала навички роботи з новітнім обладнанням, яким забезпечена кожна лабораторія в США. Також вона відвідала головну лікарню Портленду, була присутня на прийомі пацієнтів.

Викладачі були неймовірно доброзичливими, тож відчувала вона себе дуже комфортно. Навіть ректор університету запросив її разом з трьома іншими студентами з-за кордону до свого дому на вечерю та цікавився про недоліки університету, яких, як виявилось, студенти не знайшли. У кампусі знаходився басейн, спортивна зала та багато окремих секцій, адже американці приділяють багато уваги спорту: бігові доріжки, стадіон, парк, бібліотека, кінозала, театр та навіть магазини – це справжнє маленьке місто.

Під час вихідних та канікул Анастасія подорожувала. Їй пощастило побачити Нью-Йорк, Вашингтон, штати Орегон, Каліфорнію, Техас, Нью-Мексико, Колорадо та інші. У Вашингтоні вона брала участь у воркшопі, де серед молоді з 40 країн представляла Україну. В Америці дівчина також допомагала в центрі для вагітних та на кухні для безпритульних як волонтер. Студентка вивчала епідеміологію та психологію, пройшла курс йоги. Отримала грамоту та подяку за високі досягнення в навчанні та диплом про проходження лідерського тренінгу.

У листопаді 2017 р. Анастасія брала участь у волонтерській програмі від Erasmus+. Два місяці провела в Туреччині, у місті Газіантеп, що знаходиться на кордоні із сирійським містом Алеппо. Вона навчала турецьких та сирійських дітей у школі англійської мови. Студентка відвідувала лекції Газіантепського медичного університету та познайомилася з професорами. Також вона мала змогу подивитися інші міста й дізнатися про культурні особливості Туреччини.

Такий досвід, безумовно, є безцінним для кожного. І ми впевнені, що не тільки Анастасія, а ще багато наших студентів зможуть перейняти досвід в інших країнах та досягти значних успіхів.

Кристина Осіташвілі, II медичний факультет

ПІДСУМКИ ЗВІТНО-ВИБОРЧОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ЗУСТРІЧАЙТЕ ОНОВЛЕНИЙ СКЛАД СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ!

12 лютого відбулася звітно-виборча конференція Студентського самоврядування ХНМУ.

На вибори були запрошені активісти всіх факультетів університету. Скликання було пов'язано з необхідністю перевиборів та обрання нового складу та голови Студентської ради ХНМУ у зв'язку із закінченням терміну повноважень попереднього складу. Також було розглянуто декілька не менш важливих питань, а саме необхідність реєстрації всіх студентів університету як членів ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» та визначення розміру щорічного членського внеску. За результатами голосування до складу Студентського самоврядування були обрані:

Новообраний склад студентського самоврядування протягом останніх років проявляв активну позицію щодо діяльності університету, був ініціатором та учасником багатьох заходів.

За результатами закритого таємного голосування головою Студентського самоврядування ХНМУ абсолютною більшістю голосів був обраний студент V курсу II медичного факультету **Віктор Шапошник**.

Вітаємо оновлений склад Студентського самоврядування з обранням і бажаємо натхнення, нових цікавих ідей та успіхів!

За матеріалами
Студентської ради ХНМУ

Бережний Герман Геннадійович	Перший заступник голови Студентської ради
Хільчевський Богдан Сергійович	Заступник з наукової роботи
Стабровський Сергій Сергійович	Заступник з економічних питань та фандрайзingu
Чупрун Владислав Володимирович	Заступник з адміністративно-господарських питань
Власенко Ольга Володимирівна	Секретар Студентської ради
Штерєб Олександр Ілліч	Голова Студентської ради I медичного факультету
Колотилів Олексій Віталійович	Голова Студентської ради II медичного факультету
Сокол Олександра Олександрівна	Голова Студентської ради III медичного факультету
Сироїд Марія Михайлівна	Голова Студентської ради IV медичного факультету
Павлюк Анна Андріївна	Голова Студентської ради стоматологічного факультету
Мунгівса Ксенія Олександрівна	Голова сектору медіа-простору
Кудрявцева Єлизавета Андріївна	Голова сектору зовнішніх зв'язків
Безега Євген Васильович	Голова навчального сектору
Дзюба Вікторія Сергіївна	Голова сектору роботи з іноземними студентами
Тітов Захар Андрійович	Голова спортивного сектору
Кобилінська Людмила Іванівна	Голова сектору громадянського виховання
Клименко Анна Андріївна	Голова волонтерського корпусу
Кот Альона Сергіївна	Голова культурно-естетичного сектору
Титаренко Олексій Миколайович	Голова «Що? Де? Коли?»
Курбанов Руслан Габіб-огли	Голова «Erga caritas»
Миколаєнко Вадим Вячеславович	Голова Студентської ради гуртожитку № 2
Крюков Ілля Олексійович	Голова Студентської ради гуртожитку № 3
Дейна Антон Сергійович	Голова Студентської ради гуртожитку № 6
Бородай Сергій Володимирович	Голова «КВК»

Контрольно-ревізійна комісія

Таранова Анна Василівна	Голова контрольно-ревізійної комісії
Бортник Катерина Юріївна	Член контрольно-ревізійної комісії
Сабадир Іван Володимирович	Член контрольно-ревізійної комісії

«МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ» –
ВІД ІСТОРІЇ ДО СУЧАСНОСТІ

(до 90-річчя газети)

На жаль, в архівах збереглося не так багато документів стосовно діяльності університетської багатотиражки, крім, звісно, підшивок. Тому ми із задоволенням познайомимо наших читачів з паперами, люб'язно наданими Народним музеєм історії ХНМУ, й надалі будемо знайомити вас із історичним минулим медичного вишу, яке відзеркалюється на сторінках університетської газети.

Із книги наказів за 1931–1932 навчальний рік, підписаних Директором медичного інституту Д.С. Ловлею.

НАКАЗ №15

по ХАРКІВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТУ
від 1931 року м.Харків
Пропонується секретареві інституту вести облік нотаток в газеті «Рефлекс», що стосується до роботи учбової і господарської частини Інституту, та кожен раз давати мені на розгляд.

Завести облік відповідей і зазначити чи виконано, чи не виконано те, що зазначено в нотатці.

НАКАЗ №35

по ХАРКІВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТУ
24/VIII 1931 р. м.Харків
<...> Початок нового навчального року 1931–32 незадовільний. Явка студентів низька (до 50% були 7–8 чоловік), деякі групи не забезпечені викладачами. Прізвища зрившиків оголосити в черговому номері «Рефлекс».

НАКАЗ №125

по ХАРКІВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТУ
1/XI-31 м.Харків
<...> До складу редакційної комісії наукової сторінки «Рефлексу» призначено: засл. професора В.П. Воробйова; доц. Ф.А. Волинського; тов. М.М. Зотіна; проф. Д.Е. Альперна; засл. професора В.Я. Рубашкіна; проф. В.М. Когана-Ясного.

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ЖІНОЦТВА

Із завершенням зимових холодів разом із першими пролісками розквітає прекрасна половина нашого людства, адже восьмого березня ми здавна святкуємо Міжнародний день жіноцтва. У цей день хочеться привітати кожну дівчинку і кожну жінку з нашим, так би мовити, «професійним» святом! Так-так, професійним, оскільки це ціле мистецтво, не підвладне жодному чоловіку. Встигнути все і в той же час виглядати бадьоро й неповторно, огорнути рідних турботою й бути уважною до найдрібніших деталей, кожного дня працювати над собою і ставати лише кращою.

Хочеться побажати всім панянкам завжди любити й поважати в першу чергу себе. Не губитися посеред рутини, не ховатися за горами запланованих справ, а завжди знаходити час для відпочинку й приємностей. Хай посмішка ніколи не сходить з ваших облич, адже жоден аксесуар чи make-up не прикрашає так, як щирі емоції. І нехай ваші серця зігриває кохання, а поруч буде той, хто збереже ніжність та тендітність дівочої душі, той, біля кого кожен день буде як свято.

8 березня – це лише привід нагадати самодостатнім міс про те, що вони найпривабливіші, найніжніші й ті, без кого цей світ просто б не зміг існувати. Чоловіки, даруйте вашим леді квіти, солодкі сюрпризи, незабутні емоції і, звичайно ж, якомога більше тепла як з приводу, так і без нього. Зі святом, дорогі мої!

Ірина Маланчук, ІІ медичний факультет

ЗІ СВЯТОМ ВЕСНИ!

У цей сонячний весняний день я хочу від щирого серця привітати всіх викладачів, співробітниць, студенток Харківського національного медичного університету! Хочу побажати бути завжди привітними, усміхненими та сяючими, бо не дарма кажуть, що посмішка може перетворити чийсь похмурий день на маленьку радість. Також, як майбутній лікар, не можу не сказати про найцінніший скарб – здоров'я.

Любі жінки, нехай вас обходять стороною біди й жалі, а поруч будуть радість і безмежна любов – не тільки до родини, друзів, а й до всього, що вас оточує. Хай у вашій оселі щодня розквітають найпрекрасніші квіти, а в душі буде спокій і надія на світле майбутнє. Бажаю, щоб кожна жінка у цей чарівний день отримала безліч тепла і затишку, найщиріших обіймів та побажань, адже ми цього варті!

Ілона Корнілова, ІІ медичний факультет

ЖЕНЩИНА ИЛИ ВРАЧ?

Абсолютно у всех есть свои страхи. Для каждого из нас они разные: кто-то боится высоты или глубины, некоторые – темноты, другие – закрытого пространства, остальные же, к примеру, ни за что и на шаг не подойдут к пресмыкающимся. Как правило, эти фобии возникают в раннем детстве и ассоциируются с чем-то ужасным, отвратительным и неприятным. Однако есть вещи, которые пугают и взрослых, и детей. Одной из таких вещей, оставляющих отпечаток на психике человека, является белый халат. И не говорите сейчас, что вам никогда не хотелось сбежать от стоматолога, укусив его за палец, или из манипуляционного кабинета, лишь только представив, как огромная игла со скоростью звука попадает в верхний латеральный квадрант вашего сокровенного и драгоценного места. Так странно сейчас сидеть и осознавать то, что мы боимся людей, которые сохраняют не только наше здоровье, но и нашу жизнь. При слове «врач» нас поневоле охватывает чувство страха, ведь чаще всего они делают нам ужасно больно: и физически, и морально, преподнося зловещие новости. Но только после того, как только после того, как мы избавляемся от недуга и возвращаемся к полноценной жизни, наше внутреннее «я» начинает мысленно благодарить того самого «беспощадного человека в белом халате». А задумывались ли вы когда-нибудь о том, что чувствует в такие моменты сам врач? Насколько ему тяжело? Особенно это касается женщин, которые твердо решили связать свою судьбу с медициной. Они меняют салоны красоты, шопинг, курорты и вечера с подружками в кафе на стетоскоп, скальпель и кушетку в кабинете вместо удобной кровати. Им приходится жертвовать более важными составляющими своей жизни, чем мужчинам. Они принимают десятки пациентов в день и не смыкают глаз на ночном дежурстве, оставляя мужа без вкусного ужина, а детей – без сказки, колыбельной и поцелуя на ночь. Им буквально предстоит разрываться между работой и семьей.

На самом деле для женщин дверь в медицину была закрыта до начала XIX в., ведь целесообразность допуска девушек к обучению, освоению наук, а особенно медицинских отраслей долгое время вызвала сомнение. Если представительница женского пола и допускали к медицине, то только в роли акушерок, сиделок и нянек. Вскоре им разрешили посещать лекции, стали проводить курсы для акушерок и даже начали принимать на обучение в медицинские университеты на постоянной основе. Своим упорством и трудом многие доказали, что место женщины вовсе не на кухне, а их жизненная миссия – не только хранить тепло семейного очага. Мы вспомним самых знаменитых женщин, которые посвятили свою жизнь медицине, внесли свою лепту в ее развитие и, безусловно, остались в сердцах тысяч благодарных пациентов.

1. Маргарет Энн Балкли

О самой Маргарет остались очень скудные сведения. Как предполагают биографы, родилась она в 1792–1795 годах. Девушка была не по годам умна, но в то время считалось, что представительнице женского пола из приличной семьи получать хорошее образование неприлично. Вот такой каламбур. Поэтому при помощи родственников Маргарет «превратилась» в Джеймса и отправилась на медицинский факультет в Единбургский Университет под именем Джеймс Бери, где обучалась врачеванию. После окончания университета Маргарет-Джеймс успешно выдержала экзамены Английского Королевского Хирургического Колледжа в Лондоне. Но этого отважной женщине было мало. Она поступила на службу в армию и отправилась в Южную Африку, где трудилась на посту медицинского инспектора колонии в Кейптауне. Все это время она была практикующим хирургом и стала одним из первых врачей, сделавших кесарево сечение, чем спасла жизни младенцу и его матери. Удивительно, но свою тайну Маргарет сумела сохранить вплоть до смерти. Умерла Маргарет Энн Балкли 25 июля 1865 года в Лондоне.

2. Элизабет Блэкуэлл

Блэкуэлл официально стала первой женщиной, окончившей мединститут. Сначала она училась в Женевском медицинском колледже в Нью-Йорке, куда ее приняли при условии, что ни один студент не будет возражать против появления на лекциях женщины. Студенты решили, что их попросту разыгрывают, и согласились на эту авантюру, письменно пообещав джентльменское обращение. Когда Блэкуэлл начала

появляться в аудитории, студенты, давшие слово, не стали его нарушать. 11 января 1849 г. Блэкуэлл стала первой женщиной, получившей степень доктора медицины в Соединенных

Штатах. Однако в большинстве больниц ей отказали в практике, и она отправилась во Францию, где была вынуждена продолжить обучение на правах акушерки, но не врача. В ноябре 1849 г. Блэкуэлл заразилась серьезной инфекцией – гнойной офтальмией – от ребенка, которого лечила. Это стоило ей правого глаза, который заменили на стеклянный. После этой трагедии ее надеждам стать хирургом был положен конец. Однако в 1857 г. Элизабет и ее сестра Эмили основали Нью-Йоркский госпиталь для неимущих женщин и детей. В 1868 г. Э. Блэкуэлл основала медколледж, который готовил женщин-врачей. Умерла Элизабет 31 мая 1910 г. в своем доме в Гастингсе после перенесенного инсульта.

3. Лейла Денмарк

Это врач, которая практиковала дольше всех в жизни. Начав работать врачом-педиатром в 1931 году, женщина перестала принимать пациентов лишь в 103 года! В 2001 году Денмарк получила официальное признание Книги рекордов Гиннесса как самый старый практикующий врач. На момент смерти она являлась одним из пяти самых старых жителей Земли. Врачебной практикой доктор Денмарк всегда занималась у себя дома или в собственной приемной. Она могла принять пациента практически в любое время суток. В 1935 году врач получила премию «Fisher Award» за работу, проделанную в сфере диагностики, лечения и вакцинации против коклюша. Из жизни Лейла Денмарк ушла не так давно – в 2012 году на 114-ом году жизни.

4. Наталья Бехтерева

Наталья Петровна Бехтерева окончила 1-й Ленинградский медицинский институт им. И.П.Павлова. Усилила свои знания и навыки в аспирантуре Института физиологии ЦНС АМН СССР. Исследовала головной мозг человека в норме и патологии. Впервые в СССР применила способ долгосрочного вживления электродов в мозг человека в диагностических и лечебных целях. Под ее руководством была создана новая ветвь неврологии и нейрохирургии. За свою жизнь доктор Бехтерева написала 400 научных работ, создала научную школу, насчитывающую

большое число ученых и врачей. Наталья Бехтерева удостоена многих наград и званий. Она стала лауреатом Международной премии Фонда Святого Всехвального апостола Андрея Первозванного с вручением знаков Премии «Державный Орел» и «Орденская Звезда», почетным членом Чехословацких нейрофизиологического и нейрохирургического обществ им. Пуркиньи и др.

5. Груня Сухарева

Груня Ефимовна Сухарева – советский психиатр. С 1917 года работала в Киевской психиатрической больнице. Трудилась и в психоневрологической клинике Института охраны здоровья детей и подростков. В Москве организовала санаторные и психоневрологические лечебные учреждения для детей и подростков. Много лет занималась активной научной деятельностью. Она разработала эволюционно-биологическую концепцию психических заболеваний. Ей удалось установить закономерности динамики шизофрении, влияния на нее остроты начала и темпа развития процесса. Груня впервые выделила три типа течения шизофрении: непрерывное вялое, в форме приступов и смешенное. Сухарева установила закономерности взаимосвязи между типом течения и ведущим психопатологическим синдромом, изучила возрастную эволюцию проявлений заболевания. Работы Груни по изучению пограничных состояний, олигофрении, психопатии у детей и подростков имеют большое значение для дефектологии. Сухарева создала научную школу детских психиатров.

6. Гертруда Элайон

Американский биохимик и фармаколог. С 1944 г. Элайон работала в фармацевтической компании. Именно здесь она начала работать над препаратами, направленными на борьбу с иммунными заболеваниями и вирусами. Эта удивительная женщина сделала первые шаги к созданию лекарства против рака: оно воздействует на болезнетворные клетки, при этом не затрагивает здоровье. В 1988 г. Элайон получила Нобелевскую премию по физиологии и медицине «За открытие важных принципов лекарственной терапии». Кроме того, Гертруда разработала ряд других лекарственных препаратов: меркаптопуридин (антилейкемический препарат), иммуносупрессор азатиоприн, аллопуринол (применяемый при подагре), антималярийный препарат пириметамин, триметоприм, ацикловир (антивирусный препарат, применяемый для лечения герпеса).

Это далеко не все женщины, которые сумели стать не только гениальными врачами, но и успели посвятить себя научной деятельности. Особый восторг лично у меня вызывают женщины-хирурги. Сказать, что это адский труд – ничего не сказать. Ведь даже операционная медсестра должна иметь «лошадиное здоровье» (да простите меня за такое некорректное сравнение), дабы выстоять на ногах многочасовую операцию. И если бы только выстоять... Я сама лично выходила вместе с ними из операционной и видела, как они не в силах разогнуть свои синие пальцы, дрожащими руками пытались взять чашку чая. Казалось бы, чего стоит подержать крючки, расширители и зарядить шовный материал в иглу? Многого стоит, как оказалось...

Поэтому, когда в очередной раз вы зайдете на прием в кабинет к женщине-врачу, помните – сейчас она заботится о ВАС, думает о том, как помочь ВАМ, пытается сохранить ВАШЕ здоровье, жертвуя самым дорогим, что у нее есть – своей семьей, временем, силами и сном.

Екатерина Таранец,
студкор (1 медицинский факультет)

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ АНТОНІНИ ФЕДОРІВНИ ЯКОВЦОВОЇ (1933–2018)

5 лютого 2018 року після тривалої тяжкої хвороби пішла з життя заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор кафедри патологічної анатомії ХНМУ Антоніна Федорівна Яковцова.

Антоніна Федорівна народилась 15 травня 1933 року в м. Богодухові Харківської області. У 1958 р. закінчила Харківський медичний інститут за фахом «Лікувальна справа» та почала свою трудову діяльність хірургом медсанчастини Харківського тракторного заводу. Потім закінчила аспірантуру на кафедрі патологічної анатомії ХМІ та у 1965 р. захистила кандидатську дисертацію під керівництвом проф. Г.Л. Дермана. Працювала асистентом, доцентом кафедри патологічної анатомії; у 1973 р. захистила докторську дисертацію «Послід при антенатальній смерті плода». З 1971 по 2009 р. очолювала кафедру патологічної анатомії Харківського медичного університету. Упродовж багатьох років була віце-президентом Асоціації патологів України, головою Харківської філії Асоціації патологів України, членом редакційної колегії провідних наукових медичних видань, членом спеціалізованої ради при Харківському медичному інституті з захисту докторських та кандидатських дисертацій.

Результатом багаторічних наукових зусиль А.Ф. Яковцової є створення її власної наукової школи, вдосконалення структури патологоанатомічної служби, розробка і впровадження методів

патологоанатомічної діагностики й удосконалення навчально-методичної роботи. Найбільш вагомими результатами, присвяченими проблемам загальної патологічної анатомії, перинатальної патології, у тому числі плацентології, патологічної анатомії серцево-судинної, ендокринної, імунної, сечовидільної систем, опубліковані в монографіях, навчальних посібниках, а також у більш ніж 500 наукових публікаціях. Професору А.Ф. Яковцовій належать численні свідоцтва на винахід та патенти на корисну модель. Антоніна Федорівна є лауреатом премії АМН СРСР ім. В.Ф. Снегірьова (1981) та нагороджена вищою відзнакою Асоціації патологів України – медаллю Г.М. Мінха (2010). Серед її учнів – 8 докторів та 35 кандидатів медичних наук. Антоніна Федорівна була блискучим оратором, лектором і педагогом. Її праця «Лекції в высшей школе» є настільною книгою для учнів і послідовників.

Антоніна Федорівна мала великий науковий і організаційний авторитет. Була незмінним ініціатором та головою оргкомітету з підготовки і проведення міжобласних, всеукраїнських та міжнародних конференцій і конгресів з широкою участю в них провідних учених та практикуючих патологоанатомів. З великою любов'ю вона проводила на вищому науковому рівні школи молодих учених і спеціалістів України.

А.Ф. Яковцова широко відома медичній громадськості України і закордонних країн. Вона була членом Міжнародної академії патології, Європейського товариства патологів, Академії національного прогресу України.

Ректорат, профспілкова організація співробітників і колектив Харківського національного медичного університету висловлюють щирі й глибокі співчуття рідним, близьким та друзям покійної. Світла пам'ять про Антоніну Федорівну Яковцову – видатного вченого, вчителя, чуйну людину – назавжди збережеться в серцях рідних, колег, друзів та всіх, хто її знав.

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ВАЛЕРІЯ ПЕТРОВИЧА ЧАЙЧЕНКА (1942–2018)

12 лютого 2018 року на 76-му році після тривалої хвороби пішов з життя Валерій Петрович Чайченко.

Валерій Петрович народився у воєнні роки в селищі Сюктерка Чувашської АР. У 1965 році він закінчив Харківський медичний інститут, після чого з 1965 по 1968 р. працював лікарем Померківського дитячого будинку. Протягом роботи в дитячому будинку Валерій Петрович зацікавився проблемами ортопедичної патології у дітей та пройшов стажування в НДІ протезування, ортопедії і травматології ім. проф. М.І. Ситенка. Далі працював ортопедом-травматологом в 11-й Харківській міській лікарні, а пізніше вступив до аспірантури з протезування і в 1972 р. успішно захистив кандидатську дисертацію на тему «Клініко-біомеханічна оцінка схем побудови протезів стегна». З 1971 по 1978 р. працював науковим співробітником хірургічного відділення НДІ протезування, ортопедії і травматології ім. проф. М.І. Ситенка, де здобув неабияку повагу колег та пацієнтів.

У 1978 р. Валерій Петрович був прийнятий на науково-педагогічну роботу на кафедру ортопедії і травматології Харківського медичного інституту, де гідно працював доцентом кафедри до 2009 р.

За 20 років роботи в університеті Валерій Петрович Чайченко завжди був взірцевим завучем кафедри й порадником для студентів та колег. Його вимогливість до себе й оточуючих, зібраність, працездатність, душевність та людяність стали прикладом для студентської молоді та викладачів.

Ректорат, профспілкова організація співробітників та колектив Харківського національного медичного університету, медична спільнота сумують з приводу смерті Валерія Петровича Чайченка та висловлюють щирі співчуття його рідним та близьким. Світла пам'ять про Валерія Петровича назавжди залишиться в наших вдячних серцях!

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ВІТАЛІЯ АНАТОЛІЙОВИЧА ЧИПИЖЕНКА (1947–2018)

19 лютого 2018 року на 71-му році пішов з життя Віталій Анатолійович Чипиженко.

Віталій Анатолійович народився 6 жовтня 1947 року в м. Харкові. У 1971 році закінчив Харківський медичний інститут за фахом «Лікувальна справа», після чого з 1970 по 1971 р. працював у лікарні № 29. З 1971 по 1973 р. він працював клінічним ординатором кафедри шкірних та венеричних хвороб Харківського медичного інституту. У 1973–1975 р. обіймав посаду лікаря-ординатора Харківського шкірно-венерологічного диспансеру № 5.

З 1975 по 1982 р. Віталій Анатолійович був асистентом кафедри шкірних та венеричних хвороб Івано-Франківського медінституту. З 1978 по 1982 р. працював на медичному факультеті університету Алжира (філіал у м. Константин), з 1982 по 2000 р. – на кафедрі шкірних та венеричних хвороб Харківського державного медичного університету. З 2000 по 2015 р. був доцентом кафедри дерматології, венерології та СНІДу ХНМУ.

Віталій Анатолійович був висококваліфікованим фахівцем, чуйною та порядною людиною. Ректорат, співробітники та студенти Харківського національного медичного університету висловлюють щирі й глибокі співчуття його рідним та близьким.

Світла пам'ять про Віталія Анатолійовича назавжди залишиться в наших серцях!

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

*Це дивляться з темних небес
загиблі поети й герої –
всі ті, хто так вірив у світле майбутнє твоє.*

С. Фоменко

Герої ніколи не вмирають. Вони завжди поруч: у наших думках, у наших серцях... У променях сонця, що виглядає з-за хмар, у співі пташок, що летять до неба, у тихому шелесті опадаючого листя... У слезах матері, що не дочекалася сина...

Небесна Сотня – дорослі чоловіки і ще зовсім молоді хлопці, що віддали життя за Батьківщину. Вони відстоювали гідність і честь нашої держави, наше з вами світле майбутнє. Сміливі, цілеспрямовані, справедливі, мужні, сильні духом, вольові, незалежні – це все вони – Герої Небесної Сотні. Вони не хотіли визнання Героя, вони просто дуже сильно любили свою матір – Батьківщину!

18–20 лютого минає рівно чотири роки, як душі наших Героїв відійшли у вічність, а разом з тим – увійшли в наші серця.

«Хто, якщо не я?» – думали вони. «Хто, як не я захистить Україну?». І я думаю – а чи змогла б вчинити так само? Змогла б покинути все і стати за майбутнє народу? Зараз розумію – так! Герої Небесної Сотні стали яскравим прикладом для сотень і тисяч українців. Вони змусили всіх нас замислитись, особливо дітей... Для них героями стали не Рейнджери, не Супермен, не Залізна людина, а ті, хто віддав своє життя за них. Діти хочуть бути схожими на своїх Героїв – бути такими ж сильними, відважними, мужніми.

Небесна сотня – справжні герої. Вони загинули, як герої, і проводжали їх, як героїв. У кожному районі, місті й селі зупинялися процесії, що везли домовини з тілами загиблих, і місцеві люди, навіть пізньої ночі, зі свічками в руках, в дощ і холод, зі слізьми на очах віддавали останню шану Небесній Сотні.

Пам'ятати – це обов'язок кожного свідомого українця. Пам'ятати тих Героїв, які прагнули зробити все, щоб у нас було гідне майбутнє, і віддали за цю мрію найдорожче – своє життя. Усі ми стали свідомі того, що за мрію потрібно боротися до кінця, і цьому навчив нас подвиг Небесної Сотні

Так, герої не вмирають – вони живуть, доки живе пам'ять про них!

Кристина Осіташвілі,
II медичний факультет

ДЕНЬ СПОНТАННОГО ПРОЯВЛЕННЯ ДОБРОТИ

ДОБРЫЕ ДЕЛА «ЗАРАЗНЫ»

Этот праздник имеет достаточно непродолжительную историю. Его появление связано с инициативой международных благотворительных организаций, которые решили объединить под лозунгами доброты всех людей планеты, независимо от их гражданства, вероисповедания и национальной принадлежности.

Празднование 17 февраля Дня спонтанного проявления доброты в Украине пока проводится практически незаметно, поскольку о нем мало кто знает. Суть праздника заключается в бескорыстном и безграничном проявлении доброты по отношению ко всем окружающим. Настоящая доброта, по мнению организаторов этого праздника, не должна ждать похвалы или благодарности. Главная награда за доброту человека – радость других людей.

День спонтанного проявления доброты – это повод вспомнить о настоящих ценностях нашей жизни и о том, что доброта способна исцелить от душевных мук и болезней каждого, кто ее проявляет. Поэтому каждый человек должен постараться и высказывать добрые намерения во всех своих действиях.

Этот праздник помогает понять, насколько наши поступки влияют на других людей. Добрые дела «заразны»: когда мы помогаем кому-то, этот человек в знак благодарности помогает кому-то еще – идет цепная реакция доброты. Так давайте сделаем спонтанные проявления доброты нашей ежедневной привычкой, и тогда мир обязательно станет чуточку добрее!

Любовь Луценко, III медицинский факультет

ЗАПОБІГТИ, ДОПОМОГТИ, ВРЯТУВАТИ

ЯК ВБЕРЕГТИСЯ ВІД БУРУЛЬОК-ВБИВЦЬ

Нинішня зима мінлива – снігопад та морози чергуються з нетривалою відлигою.

Внаслідок температурних перепадів на дахах будинків, виступаючих частинах будівель і на великих деревах утворюються крижані бурульки. Падаючи, вони можуть травмувати перехожих. Падіння снігу або льоду з даху може призвести не тільки до сильного удару або струсу мозку, але й до смерті. Вгадати той самий момент, коли бурулька чи брила снігу вирішить, що висіти їй набридло, абсолютно неможливо.

Таким чином, варто пам'ятати, що особливу небезпеку бурульки становлять на вузьких вуличках, де тротуари безпосередньо прилягають до будинків. Крижані бурульки активно утворюються на покрівлях споруд, виступаючих архітектурних частинах

будівель і на великих деревах, тому необхідно спершу впевнитись у відсутності загрози падіння льодових наростів.

Щоб вберегтися від падіння крижаних бурульок необхідно:

- проходячи повз будинку або біля високих дерев, переконайтесь у відсутності загрози падіння льодових наростів;
- не ходити під дахом будівель, а також під балконами, по можливості слід триматись на відстані 3–5 м від будинків та інших споруд, вибираючи найбільш безпечний маршрут руху вулицями міста;
- не слід заходити за межі встановлених огорож;
- батькам і вчителям потрібно розповісти дітям про небезпеку падіння крижаної загрози;
- власникам автотранспорту не слід паркувати свої машини біля будинків;
- якщо під час руху ви почули зверху підозрілий шум, в жодному разі не можна зупинитися, підіймати голову та роздивлятися, що відбувається, можливо, це сід снігу або крижаної брили; бігти від будівлі теж не можна, треба якомога швидко притиснутися до стіни, козирок даху послужить укриттям;
- якщо через падіння з даху бурульки або снігу постраждала людина, треба викликати швидку допомогу.

Пам'ятайте, що дотримання основних заходів безпеки та наших порад дозволить вам уникнути трагічних наслідків.

Микола Самойленко,
інженер з пожежної безпеки ХНМУ,

Петро Боднік,
майстер виробничого навчання курсів ЦЗ м. Харкова

ДО 125-РІЧЧЯ ВАЛЕНТИНА ОТАМАНОВСЬКОГО

УКРАЇНСЬКИЙ РЕВОЛЮЦІОНЕР І ГУМАНІТАРІЙ-ЕНЦИКЛОПЕДИСТ

Минулого номера на шпальтах нашої газети вийшов матеріал, присвячений 100-річчю вікопомного бою під Крутами. Цього разу відзначимо 125-у річницю від народження одного з героїв того бою – Валентина Отамановського.

Валентин Дмитрович Отамановський (26.02.1893–10.03.1964) – один із фундаторів Української Центральної Ради та її збройних сил, герой українських національно-визвольних змагань 1917–1918 рр., відомий громадсько-політичний діяч, жертва сталінського режиму, а ще видатний учений, пошукач широкого гуманітарного, практично енциклопедичного спектра – краєзнавець і пам'яткознавець, фахівець з історії та права українських міст середньовіччя, історії медицини й аптечної справи, бібліограф, письменник і видавець, поліглот і перекладач, просвітянин і освітянин, організатор науки, педагог-новатор, доктор історичних наук, професор. Завершальним полем його діяльності був Харківський медичний інститут, де професор В.Д.Отамановський завідував кафедрою латини. Валентин Дмитрович помер і похований у Харкові, проте харків'янам мало відомо про цю видатну особистість.

Для нього не знайшлося місця навіть у новій декомунізованій топонімії міста, хоча постать такого масштабу, безперечно, заслуговує на пам'ять нащадків. Адже жоден харківський виш не може похвалитися навчанням або роботою в ньому історичної особи, яка заклала підвалини українського парламентаризму в буремному 1917 році. Свого часу його ім'я було настільки широко відомим, що воно увійшло до всіх українських енциклопедій минулого сторіччя, за винятком радянських.

Ще 1914 року київський студент Валентин Отамановський створив супертаємну націоналістичну організацію «Братство самостійників», ставши її головою та ідейним провідником. «Братство» являло собою своєрідний суворо законспірований орден, члени якого входили до інших українських партій та організацій і пропагували там ідеї самостійності. Під орудою Валентина Отамановського в лавах «Братства самостійників» працювали такі корифеї українства, як Василь Еллан-Блакитний, Павло Тичина, а пізніше Микола Міхновський та ін.

На початку Української революції саме «Братство самостійників» 2 березня 1917 р. (за старим стилем) зініціювало створення Української Центральної Ради, а Валентин Отамановський одразу взявся до створення українських національних збройних сил. І тут його роль часто несправедливо замовчують, називаючи імена М. Міхновського, С. Петлюри та ін., забуваючи, що саме з ініціативи В.Отамановського в Києві вже 2 березня 1917 р. формувався штаб української міліції та почалося формування кінної сотні: саме вони стали першими силовими структурами УЦР.

У квітні 1917 р. Український Національний Конгрес обрав В.Отамановського до складу Центральної Ради. Пізніше «самостійники» замінили його на іншого представника, а Валентин зайнявся організаційно-партійною і літературною діяльністю. Він запально вітав проголошення Української Народної Республіки, а в січні 1918 р. у складі студентського куреня вирушив на її захист під станцію Крути. За згадками командира українських збройних сил під Крутами сотника Аверкія Гончаренка, Отамановський був його зв'язковим. «Атамановський був дуже відважний, – згадував А. Гончаренко, – і що було в нім найбільш цінне – це завжди прес-красний гумор».

Після взяття Києва більшовиками Валентин Отамановський відходив із Центральною Радою на Волинь і повертався разом з нею до Києва, згодом емігрував до Відня. На той час він відбувся і як письменник-романтик. Його «Син України» – захоплива історико-пригодницька повість для юнацтва про українського козака-«робінзона», яка вплинула і досі впливає на формування світогляду цілих поколінь української молоді.

З кінця 1919 р. в Отамановського відбувається переосмислення революційних подій, і він схиляється до співпраці з радянською владою. Такому рішення сприяла важка хвороба батька, який залишився в Києві. У червні 1920 р. Валентин повернувся до України та опинився у Вінниці. Там він розпочав серйозну наукову діяльність. 20-і роки в УСРР були часом, коли завдяки політиці українізації відкрилися нові можливості для плідного розвитку краєзнавства. Надзвичайно важливу роль у гуртуванні кращих сил краєзнавців відіграв «Кабінет вивчення Поділля», створений і очолюваний Валентином Дмитровичем. За його ініціативи були сформовані нові краєзнавчі осередки – комісії, комітети, музеї, товариства, гуртки та ін., підпорядковані Всеукраїнській академії наук. Краєзнавчий рух на Поділлі набрав масового характеру, охопив різні шари інтелігенції, представників інших верств населення, які в міру ліквідації неписьменності дедалі більше долучалися до культурного надбання.

Біда прийшла до В.Отамановського серпневим днем 1929 року. Його заарештували та притягнули до судового процесу у справі «Спілки визволення України». Хоча обвинувачення й було безпідставним (оскільки сама справа була сфальсифікованою), воно підтверджує авторитетність постаті Валентина Отамановського серед тодішнього наукового загалу. Адже у першому гучному політичному процесі проти української інтелігенції як обвинувачені фігурували лише сорок п'ять осіб, але то були представники її еліти. До такої еліти більшовики віднесли й Валентина Дмитровича.

Вирок – п'ять років таборів. Потім повторне засудження на заслання. По закінченні репресій Валентин Дмитрович поневідався по російській «глибинці» – в Україну не пускали. І нарешті, під час хрущовської «відлиги» 1958 року, його, вже знаного вченого, доктора історичних наук, пустили до Харкова завідувати кафедрою латини Харківського медичного інституту. Чому саме латина? Тому що він був її неперевершеним знавцем, як давньогрецької та давньоруської, а при прийнятті на роботу зазначив знання 14 сучасних мов. Звичайно, це викликало недовіру в керівництва вишу. Від нього зажадали підтвердження, і він надав відгуки про свою лінгвістичну підготовку від академія. Там зазначалося, що професор Отамановський – «один из выдающихся знатоков» іноземних мов у СРСР. Його постійним супутником була газета французьких комуністів «Юманіте» – чи не єдина тоді опозиційна радянському керівництву преса, яку можна було вільно придбати в Радянському Союзі.

На кафедрі з притаманними йому енергією та професіоналізмом він підняв на якісно новий рівень наукову і навчально-методичну роботу. З ініціативи та під керівництвом професора молоді викладачі стали досліджувати наукові праці вчених-медиків. На матеріалі вивчення граматичних і термінологічних особливостей латинської мови праць М.І.Пирогова він запланував дві кандидатські дисертації. Взагалі під його керівництвом всі викладачі кафедри працювали над кандидатськими дисертаціями. Валентин Дмитрович розпочав велику роботу щодо інтеграції курсу латинської мови з курсами клінічних кафедр, кафедр анатомії та фармакології.

10 березня 1964 р. В.Д.Отамановський раптово помер від інфаркту міокарда. Похований на 2-му міському кладовищі. Офіційного некрологу щодо його смерті ніде не опубліковано, адже Валентин Дмитрович не простили його антирадянського минулого, і з точки зору начальства на некролог він не заслуговував. Ба більше, підготовлена до публікації та дорправлена до видавництва його монографія «Аптечное дело на Украине в XIV – начале XIX вв.» безслідно зникла й дотепер не знайдена. А колеги по роботі запам'ятали В.Д.Отамановського як поважного професора «старої школи». Дотепер йде відгомін про його воістину енциклопедичну ерудицію, яка просто вражала співробітників ученого і на все життя закарбовувалося в їхній пам'яті.

Наразі мета сучасного українства – не дати забути ім'я В.Д.Отамановського в Харкові. 21 січня цього року Вчена рада нашого університету ухвалила рішення про присвоєння Центру медичного краєзнавства його імені. Студентське самоврядування виступило з ініціативою встановити меморіальну дошку харківському освітянину на будинку по пр. Науки, 19, де він мешкав. Це є черговим підтвердженням того, що харків'яни гідні своєї історії та пам'ятають видатних співвітчизників.

Ігор Робах,

професор, почесний краєзнавець України

ВАСИЛЬ СТУС – УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ, ЛІТЕРАТУРОЗНАВЕЦЬ, БОРЕЦЬ ЗА ПРАВА ЛЮДИНИ

У січні 2018 р. Василю Семеновичу Стусу виповнилося б 80. Українці вшанували пам'ять активного учасника визвольного та правозахисного руху, котрого в часи комуністичного режиму розпинали за інакомислення, за чесність перед собою та іншими. «То був чоловік, який говорив і писав за будь-яких обставин ясно, як перед Богом, і платив за це життям», – писав про поета дисидент Є. Сверстюк.

З-поміж українських письменників ХХ століття доля Василя Стуса найбільш схожа на Шевченкову. Обоє переслідувала імперія – відповідно царська та комуністична. Обоє зазнали заслання із забороною на творчу діяльність. В обох життя обірвалося на півдорозі (Т. Шевченку – у 47 років, В. Стус – у 48). Водночас вони поцінуються не у своїй природній властивості як поети, яскраві творчі постаті, немислимі поза мистецтвом: у народній уяві обоє окреслюються передовсім як борці за зневажені людські права.

Важко, за поганьблену національну гідність. Василь Семенович Стус по праву вважається одним із найвидатніших українських поетів свого часу. Широко відомий він за кордоном. А насамперед поет був Людиною з великої літери, яка відважно й самозречено виступила за високі ідеали Добра, Правди, Справедливості, Гуманізму – цих високих, вічних загальнолюдських цінностей, за національну гідність і самостійність українського народу. У Стуса є прекрасні слова про поета: «Поет – це людина насамперед. А людина – це добродій». Коли ж довкола тебе зло, сваволя, наруга, беззаконня, то ти – людина-добродій – мусиш протистояти злу. За його крилатими словами – вчинки, за ними – «дорога болю»: невизнання, ув'язнення, брєжнєвські табори. В. Стус мужньо переніс всі випробування долі і в «смерті повернувся до життя».

А розпочався життєвий шлях поета-борця Василя Семеновича Стуса під час Різдвяних свят, 6 січня 1938 року в селі Рахнівка Гайсинського району на Вінниччині. Василь був четвертою дитиною в родині. «Перші уроки поезії – мамині. Знала багато пісень і вміла дуже інтимно їх співати». Із чистого джерела народної пісні черпав майбутній поет любов до добра, краси, від мами і від пісні вчився над усе ставити чисту совість і слово правди. Із села Рахнівки родина поета переїздить до м. Сталіно (сучасний Донецьк), де батьки отримують роботу на одному з хімічних заводів міста. Поет вважав своє дитинство щасливим, але навчання в радянській школі, де панувала чужомовна атмосфера та викладалися, як він згадував, «непотрібні» предмети, лишила в його душі далеко не кращі спогади. Школу закінчив у 16 років із золотою медаллю.

Вищу освіту Василь Стус дістав на історико-філологічному факультеті Донецького державного педагогічного інституту зі спеціальності «Українська мова та література». Студентські роки він пізніше назвав «трудними». Самотужки вивчив латину, добре знав німецьку мову, читав Гейне в оригіналі. В університеті на заняттях з німецької перекладав без словника, а відповідав завжди виключно українською. Стосувалося це, очевидно, і матеріального буття, і, ще більшою мірою, казенного схоластичного навчання, зокрема тієї фальші у висвітленні історичного минулого нашого народу, якою була просянута тогочасна офіційна наука, а передовсім – історія. Мабуть, не випадково після слів про «трудні» інститутські роки поет говорить, що його «перша публіцистика віршована – півзови з історією». Закінчивши Донецький педагогічний інститут, він учителював на Кіровоградщині, служив в армії, а потім викладав українську мову та літературу в школі № 23 м. Горлівки. Працював літературним редактором газети «Социалистический Донбасс». Тоді в його світогляді сталися певні зміни, посилюючись критичне ставлення до радянської дійсності, з'явився інтерес до імен «розстріляного відродження», а відтак – до перегляду літературної та національної історії. Він відкрив для себе В. Свідзинського, по-новому перечитав ранню творчість П. Тичини та М. Бажана, збагнув, що українське письменство – рівнове велике будь-якому європейському, захопився перекладами іноземних авторів рідною мовою (Й.-В. Гете, Гарсія Лорка, Р.-М. Льєка та ін.). Питання, що бентежили В. Стуса, були типовими для його ровесників, пойма-

нованих «шістдесятниками», сформованих у період викриття культу особи Сталіна» й тимчасового потепління суспільного життя. Найближчими однодумцями поета була творча молодь (І. Дзюба, Є. Сверстюк та ін.), що гуртувалася довкола І. Світличного і встигла заявити про себе першими віршованими публікаціями та вдумливими літературно-критичними статтями. Стус писав: «Це покоління молоді української інтелігенції, що його зробили поколінням політ'язнів, було виховано на ідеях гуманізму, справедливості, свободи. У цьому вся його провина, весь його злий намір, але не тільки такими синами славен народ і нині, й у віки вічні».

У 1961 році Василь Стус вступає до аспірантури Інституту літератури ім. Тараса Шевченка, працює над дисертацією на тему «Джерела емоційності художнього твору». У ті роки поет багато друкується, з'являються його поезії в журналах «Вітчизна», «Дніпро». Василь здає до видавництва «Молодь» першу збірку своїх віршів, що має назву «Круговерть». На жаль, книга не побачила світу на Батьківщині. Болісно переживав митець, що й другий рукопис «Зимові дерева» теж зазнав долі «Круговерті». В. Стус писав: «Така збірка мені була психологічно потрібна, оскільки без такої я не міг іти далі...». Не останню роль у забороні книг відігравало те, що Василь Стус перебував під пильним стеженням КДБ, проте не писати він не міг – поезія була йому потрібна, як повітря. Письменник вирішив передати цю книгу за кордон. Лірику В. Стуса друкували за межами України завдяки зусиллям дисидентів та еміграційних громад. Деякі поетичні твори так і залишилися в рукописному вигляді або ж загубилися в таборах. У 1965 р. Стуса відрахували з аспірантури і позбавили права навчатися та працювати за фахом філолога. Він не впав у розпач, заробляв собі на хліб будівельником, кочегаром, архівістом, інженером з технічної інформації тощо.

Незважаючи на утиски та переслідування, В. Стус продовжував поетичну творчість і активну громадську діяльність, виступав на захист прав людини, продовжував нерівну боротьбу з радянською системою. Поет знав, який тернистий шлях йому судився, та не прагнув «сховатися од долі».

У ніч з 12 на 13 січня 1972 р. письменника було заарештовано і засуджено до позбавлення волі у виправно-трудова колонія суворого режиму на 5 років і заслання на 3 роки. Жорстоке та несправедливе покарання Стус відбував у мордовських таборах, заслання – у Магаданській області. «Ще виживу, вистою, викричу я...», – писав поет. І він вистояв.

У 1979 р. Василь Стус повернувся до Києва. Він знову поринув у боротьбу, але вже в складі Гельсінкської спілки. За ним встановили адміністративний нагляд. Усього 8 місяців йому судилося побути на волі у колі родини та друзів.

У жовтні 1980 р. поета знову заарештовують, звинувачуючи його в належності до Української Гельсінкської групи. Василя Стуса було засуджено до десятирічного ув'язнення та п'яти років заслання – 23 роки неволі за 48 років життя. На його захист та звільнення виступала прогресивна громадськість цілого світу, зокрема відомий німецький письменник, лауреат Нобелівської премії Г. Белль та академік А. Сахаров, який закликав скасувати «нелюдський» вирок. За колючими дротами він вгасала його творча енергія, розвивався ні від кого незалежний інтелект. На заслання він писав філософську лірику, займався перекладацькою діяльністю. Василь Стус досконало володів німецькою мовою, вивчав французьку та англійську, щоб перекладати твори А. Рембо, П. Верлена, Р. Кіплінга, але всі рукописи відбиралися й не завжди поверталися. На знак протесту поет оголосив сухе голодування, а в ніч з 3 на 4 вересня 1985 р. зупинилося його мужнє серце. Вороги вбили його фізично, але героїчний чин його духу приборкати не зуміли.

Василь Стус вірив у своє повернення на Батьківщину. Важливим для нього було те, що він зможе чесно подивитися їй у вічі, як син, який до кінця виконав свій обов'язок.

*Народе мій, до тебе я ще верну,
Як в смерті обернуся до життя
своїм стражданням і незлим обличчям.
Як син, тобі доземно уклонюсь
і чесно гляну в чесні твої вічі,
і в смерті з рідним краєм поріднюсь.*

Безперечно, митець потрібен своєму народові та й усьому світові тільки тоді, коли його творчість зливається з криком його душі.

Тетяна Скорбач, викладачка кафедри української мови,
основ психології та педагогіки

ДО ДНЯ СВЯТОГО ВАЛЕНТИНА

ПРО ЛЮБОВ, ЩО РОБИТЬ НАС ЛЮДЬМИ

У лютому відзначають День Святого Валентина, коли закохани з усього світу вітають один одного, нагадуючи про свої почуття. Зі словом любов завжди асоціюється щось гарне, ніжне, піднесене. Вважають, що саме любов змушує людей творити: писати музику, поеми, романи, робити наукові відкриття, підкорювати найвищі вершини та йти уперед. Але чи так це насправді? Що саме дійсно мотивує людину?

Як завжди, існує декілька варіантів. Перший. Ти закохуєшся, і це, на диво, взаємно. Ти розчиняєшся, наче цукор у гіркій каві. Ти майже не пам'ятаєш, яким ти був «до». Не знаєш своє ім'я, забуваєш про День народження подруги. Ти не думаєш про своє майбутнє та взагалі забуваєш про себе, ти зникаєш, як особистість.

Другий. Ти закохуєшся у людину, яка тебе не кохає, або в людину, з якою з певних причин не може бути майбутнього: він/вона одружена, велика різниця у віці, тяжка хвороба, вагомий релігійний чи культурний відмінності. Іноді другий варіант стає продовженням першого, якщо почуття до тебе згасли. Тебе наче облили крижаною водою. Ти стоїш і не знаєш, що далі. Тобі хочеться кричати, щось бити, кудись бігти, ти не можеш залишатися із собою наодинці. Ти не можеш їсти, пити, спати, вчитися. Ти не хочеш ні з ким спілкуватися, ходити на роботу. Потім з'являється відчуття, що в тебе з голови, з тіла виїняли все і залишили повну порожнечу, і вона тебе з'їдає. Це схоже на психічну хворобу, адже саме в цьому стані люди роблять речі, що відмежовують шлях назад: самогубства, вбивства, втеча з дому, починають випивати, а деякі створюють неперевершені шедеври мистецтва. Завжди буду сперечатися, що таке буває тільки в підлітковому віці. Так любити можна завжди.

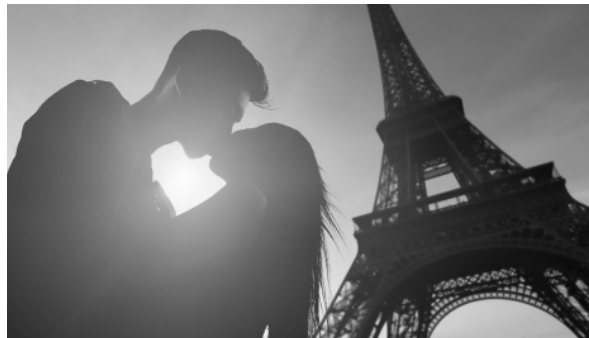
На жаль чи на щастя, другий варіант більш поширений. Шукаючи у світовій літературі, міфології, історії, я не знайшла жодної історії кохання, яка б закінчилась добре. Завжди хтось вмирає, зраджує або так складається доля. Коли Арістотель Онассіс одружився з Жаклін Кеннеді, Марія Калас втратила свій найвеличніший у світі голос, через що померла, будучи бідною та самотньою. Пенелопа чекала 20 років на Одісея. Історію Ромео і Джульєти знають навіть діти, а Марк Антоній впав на свій меч, коли йому доклали неправдиву історію про смерть Клеопатри, яка, дізнавшись про це, сама наклала на себе руки. Віолета померла від туберкульозу, коли вже всі змирилися з їхніми з Альфредом почуттями. Можливо, саме здатність так любити і робить нас справжніми людьми.

Третій варіант. Любов, що будується на повазі один до одного. Коли стосунки – важка праця. Це фортеця, яка будується все життя кожного дня. Так, як її будували Роксолана та Султан Сулейман, що стали відомим прикладом зі щасливим кінцем.

Оксана Шакірова, II медичний факультет

КОХАННЯ ЯК НАЙВИЩА ЦІННІСТЬ

День Закоханих, він же День Святого Валентина, полюбився багатьом людям в усьому світі. 14 лютого – день, коли світом править червоний колір любові, пристрасті, троянд, подарованих коханим.

Як і всі давні свята, День Святого Валентина оповитий шлейфом малозрозумілих і часом суперечливих одна одній легенд. Достовірних даних про те, де саме зародилася традиція святкування, немає – одні вважають батьківщиною знаменного дня Англію, інші – Францію. За переказами, в День Святого Валентина вже давно вшановують великомученика Валентина – священника, який всупереч наказу імператора Клавдія II, що забороняв молодим чоловікам мати сім'ю, таємно вінчав закоханих. Незабаром дії священника були розсекречені, сам Валентин постав перед судом, піддався жорстоким тортурам і згодом був страчений. У ніч перед стратою він написав своїй коханій лист-зізнання в коханні у віршованій формі. Згодом такі листи стали називати «валентинками», і в наш час закохані дарують один одному ці чудові листівки на День Святого Валентина.

Минуло багато часу, але найголовніший символ свята не втратив своєї цінності. Мова зараз йде про кохання – це почуття, що дано людині як найвища цінність. Можна позбавити людину всього: здоров'я, свободи, життя, але право любити ніхто не може в неї відібрати.

Протягом усього багатотисячолітнього еволюційного розвитку людина розвивалася і в той же час вдосконалювала в собі почуття любові. Цей кодекс почуттів написаний красою, свободою, добром, справедливістю. Тож нехай в кожному серці палає Кохання, що робить людину щасливою не тільки в день свята, а й кожного дня нашого дорогоцінного життя!

Анастасія Баскакова, II медичний факультет

ІДЕАЛЬНА ПАРА – 2018

РОМАНТИЧНІ ЗМАГАННЯ

До Дня Святого Валентина 15 лютого в актовій залі ХНМУ відбувся конкурс закоханих «Ідеальна пара», організований за підтримки Профспілкової організації студентів медичного вишу.

Задля визначення переможців учасникам заходу пропонувалося позмагатися у трьох конкурсах: відеоблог, імпрровізація (де закохані зізнавалися у коханні залежно від довільно обраного предмету-подарунку) та презентація творчих номерів (вокально-інструментальний жанр, танцювальний, вокально-танцювальний, вокальний дует).

У результаті цих романтичних змагань були визначені переможці. **Третє місце** і титул «Романтична пара» отримали Катери-

на Каштан та Єгор Полупан, **друге місце** і «Приз глядацьких симпатій» завоювали Ігор Сизонов та Анастасія Венжега, а **перше місце** і, відповідно, почесне звання «Ідеальна пара ХНМУ – 2018» дістали Роман Соломин та Анна Анищенко.

На святі любові та романтики присутніх у глядацькій залі розважали творчі колективи нашого вишу. Запальні танці та вокальні номери представили «Арт-Денс», «Радість», «Феєрія», «А-Фат», ансамблі «Зоряна» та «Троянда», соло Марія Юзюк.

Вітаємо призерів конкурсу та бажаємо всім взаємного кохання!

Олександр Кислов

УКРАЇНСЬКІ ТРАДИЦІЇ

СВЯТКУВАННЯ ШАСЛЯНОЇ В ХНМУ

16 лютого в Харківському національному медичному університеті в рамках проекту Студентської ради відбулися проводи зими та святкування Масляної.

Проректор з науково-педагогічної роботи Іван Летік привітав зі святом вітчизняних й іноземних студентів, що навчаються в нашому виші. Студенти мали змогу випробувати свої «екстра-сенсорні» здібності у спробі відгадати кількість бубликів у зв'язці,

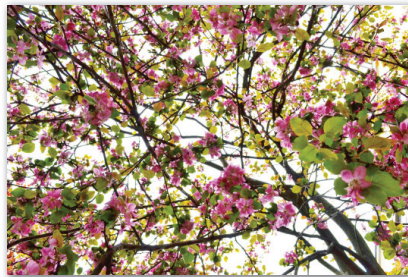
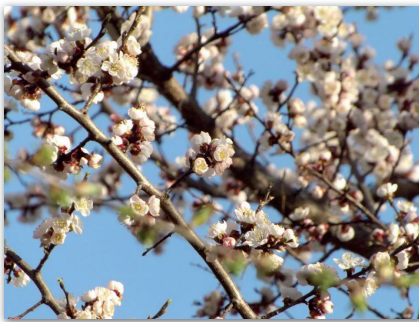
а також позмагатися у поїданні на швидкість традиційної страви свята – млинців. На присутніх очікувала весела, гучна музика, танці й пісні. Кожен бажаючий міг скуштувати різноманітні смаколики.

Гості свята насолоджувалися колоритною атмосферою народного свята. Кульмінацією заходу стало спалювання святкового опудала та водіння хороводу.

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ!

У лютому ювілей святкують: лаборант кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки **Тетяна Василівна Архіпова**, фахівець з нострифікації відділу з набору іноземних громадян та паспортно-візової роботи ННІ ПІГ **Наталія Володимирівна Асеева**, професор кафедри інфекційних хвороб **Андрій Володимирович Бондаренко**, провідний фахівець Навчально-наукового інституту післядипломної освіти **Олена Миколаївна Власенко**, фахівець I кат. навчально-наукового інституту післядипломної освіти **Ірина Миколаївна Домніна**, прибиральник службових приміщень віварію **Марина Олександрівна Корабльова**, провідний фахівець з контролю заборгованості навчально-наукового інституту з підготовки іноземних громадян **Наталія Олександрівна Котенко**, лаборант кафедри ортопедичної стоматології **Наталія Сергіївна Москалець-Калініна**, лаборант кафедри патологічної анатомії **Ярослав Леонідович Остапущенко**, дворник господарчого відділу **Галина Миколаївна Погорелова**, асистент кафедри хірургії № 1 **Оксана Сергіївна Рябінська**, декан VI факультету з підготовки іноземних студентів ННІ ПІГ ХНМУ **Вадим Михайлович Сінайко**, професор кафедри патологічної анатомії **Ірина Вікторівна Сорочкіна**, доцент кафедри дерматології, венерології і медичної косметології **Світлана Геннадіївна Ткаченко**, завідувач кафедри епідеміології **Тетяна Олександрівна Чумаченко**.

МОВОЮ ФОТО*Зустрічайте**весну!*Фото **Анастасії Білоконь** (II медичний факультет)**«Медичний університет»**

Реєстр. свідоцтво ХК № 2098 – 839 ПР від 05.03. 2014 р.

Засновник – Колектив Харківського національного медичного університету.

Газета виходить один раз на місяць

Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Науки, 4.**Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707-73-60****e-mail:** redakt@knmu.kharkov.uawww.knmu.kharkov.ua

Підписано до друку 23.02.2018. Формат 60 x 90/4.

Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 8. Обл.-вид. арк. 8,5.

Тираж 500 прим. Зам. № 2/23.

Видання підготовлено та надруковано у ТОВ ВПП «Контраст».

61166, м. Харків, пр. Науки, 40,
т. (057) 719-49-13, 717-76-51Реєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000
За точність викладення фактів відповідальність несе автор. Рукописи не рецензуємо й не повертаємо. Точка зору авторів публікацій може не збігатися з позицією редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.**Редактор В. Захаревич****Коректори М. Тарасенко, Є. Рубцова**